

NORGES HØYESTERETT

Den 26. juni 2015 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Øie, Normann og Noer i

HR-2015-01382-U, (sak nr. 2015/1092), straffesak, anke over dom:

A (advokat Tor Haug)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

truffet slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder straffutmåling for en voldtekt til samleie, jf. straffeloven § 192 første ledd bokstav a, jf. annet ledd bokstav a og en voldtekt til seksuell omgang av en kvinne som var ute av stand til å motsette seg handlingen på grunn av rus og søvn, jf. § 192 første ledd bokstav b.
- (2) A ble den 21. oktober 2014 satt under tiltale ved Salten tingrett for overtredelse av straffeloven § 192 første ledd bokstav a, jf. annet ledd bokstav a og straffeloven § 192 første ledd bokstav b. Grunnlaget var beskrevet slik:

"Natt til og utover formiddagen lørdag 14. juni 2014, på bopel i ---veien 0 på X i Y, førte A sin penis inn i vagina og/eller endetarmen til B, mens han holdt henne fast og/eller slo henne. C medvirket til handlingen ved at han holdt henne fast mens A forholdt seg som beskrevet. Deretter, mens B sov og/eller på grunn av beruselse og/eller utmattelse var ute av stand til å motsette seg, førte A sin finger inn i hennes vagina og endetarm, samt førte sin penis mot skjedeåpningen hennes."
- (3) Ved Salten tingretts dom 12. desember 2014 ble A dømt for overtredelsen av straffeloven § 192 første ledd bokstav b til fengsel i tre år og fire måneder. Retten fant det imidlertid ikke bevist at han hadde forholdt seg som beskrevet i tiltalen hva gjaldt voldtekt til samleie. Han ble videre dømt til å betale oppreisningserstatning med 120 000 kroner til fornærmede.
- (4) A og påtalemyndigheten anket til lagmannsretten. Begge parter anket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet.

- (5) Hålogaland lagmannsrett avsa, etter at lagretten hadde svart ja på skyldspørsmålet for begge voldtektene, 27. mars 2015 dom med slik slutning:

- "1. **A, født 00.00.1981, dømmes for overtredelse av straffelovens § 192 første ledd bokstav a jf. annet ledd bokstav a og straffeloven § 192 første ledd bokstav b, til en straff av fengsel i 5 - fem - år. Til fradrag kommer 284 - tohundreogåttifire - dager for utholdt frihetsberøvelse i anledning saken.**
2. **A dømmes til å betale oppreisningserstatning til B med 175 000 - etthundreogsyttifemtusen - kroner, som forfaller til betaling innen 2 - to - uker fra dommens forkynnelse.**
3. **Saksomkostninger idømmes ikke."**

- (6) A har anket dommen til Høyesterett og har anført at straffen er for streng. Det er anført at lagmannsretten ikke har lagt vekt på en rekke faktorer som bør få betydning for straffens lengde.
- (7) *Påtalemyndigheten* har anført at faktorene som anføres som formildende omstendigheter, ikke kan tillegges straffereduserende betydning.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at A ble frifunnet i tingretten for den ene voldtekten, jf. straffeloven § 192 første ledd bokstav a, mens han i lagmannsretten ble dømt for begge voldtektene. Anken gjelder straffutmålingen i sin helhet, og den kan bare nektes fremmet hvis det er klart at den ikke vil føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum, og da ved en begrunnet ankenektelse, jf. § 323 andre ledd andre punktum.
- (9) Lagmannsretten har utmålt en samlet straff på fengsel i fem år for to voldtekter, jf. straffeloven § 62. Den ene voldtekten skjedde ved at tiltalte førte sin finger inn i fornærmedes vagina og endetarm, samt at han førte sin penis mot hennes skjedeåpning mens hun sov, jf. straffeloven § 192 første ledd bokstav b. Den andre voldtekten skjedde ved at tiltalte førte sin penis inn i vagina og endetarm på fornærmede mens han holdt henne fast, jf. § 192 første ledd bokstav a.
- (10) Lagmannsretten har ved straffutmålingen tatt utgangspunkt i Prop. 97 L (2009–2010) og den straffeskjerpningen som har funnet sted i praksis etter lovendringen i 2010, jf. Rt. 2011 side 1013 og Rt. 2012 side 1084. Straffen for voldtekten til samleie ble som utgangspunkt fastsatt til fengsel i fire år, mens lagmannsretten fant at straffen for voldtekt ved seksuell omgang ville være i overkant av tre års fengsel.
- (11) I skjerpene retning la lagmannsretten vekt på at tiltalte utnyttet fornærmedes sårbarhet og alkoholpåvirkning, og at fornærmede ble filmet. Lagmannsretten fant ingen formildende omstendigheter og uttalte for øvrig at tiltaltes personlige forhold "i en så alvorlig sak som her, måtte stå i bakgrunnen".
- (12) Utvalget bemerker at begge voldtektene har skjedd etter straffeskjerpelsen i 2010, og at det straffenivået lagmannsretten har angitt for samleie, er i tråd med Prop. 97 L (2009–2010), jf. side 19. Lagmannsrettens utgangspunkt er også i tråd med nyere praksis.

- (13) Utvalget slutter seg til lagmannsrettens vurdering når det gjelder betydningen av de straffskjerpene omstendighetene, og kan heller ikke se at det foreligger formildende forhold. De omstendigheter A har vist til, fremstår i det alt vesentlige som innvendinger mot lagmannsrettens bevisvurdering som ankeutvalget ikke kan prøve, og hans personlige forhold for øvrig vil heller ikke kunne tillegges særlig vekt i en så alvorlig sak som denne.
- (14) Det fremstår på denne bakgrunn som klart at det ikke er noe åpenbart misforhold mellom de straffbare handlingene og straffen, jf. straffeloven § 344.
- (15) Ankeutvalget finner det etter dette enstemmig klart at anken ikke kan føre frem og at den bør nektes fremmet.

S L U T N I N G :

Anken tillates ikke fremmet.

Kristin Normann
(sign.)

Toril M. Øie
(sign.)

Ragnhild Noer
(sign.)

Riktig utskrift: